

Memo

4. Maj 2011

Redegørelse for lokalisering af produktionspladser i lyset af EU Kommissionens non-paper

Femern A/S hidtidige strategi for placeringen af produktionspladser har været baseret på, at det skulle være op til de bydende entreprenørkonsortier at fastlægge placeringen af produktionspladser. Baggrunden for strategien var en forventning om, at man ved at lade placeringen af produktionspladserne indgå som en konkurrenceparameter ville kunne opnå den laveste pris. En forudsætning for strategien var, at godkendelsen af produktionsanlæggene og godkendelsen af selve kyst-til-kyst forbindelsen kunne ske uafhængigt af hinanden, således at ansvaret for at få myndighedsgodkendt en produktionsplads alene ville ligge hos entreprenøren og arealejeren og ikke hos selskabet.

Femern A/S har som led i den hidtidige strategi taget en række skridt, som skulle gøre det nemmere for mulige entreprenører at identificere egnede produktionspladser. Selskabet udgav således i februar 2010 en rapport om kravene til mulige produktionssteder, og selskabet anmodede i februar måned 2011 de arealejere, som havde tilkendegivet interesse i at blive vært for et produktionsanlæg, om at indgive en række oplysninger om tekniske, økonomiske og myndighedsmæssige forhold med henblik på at kunne identificere egnede arealer. Det var herefter tanken, at ejerne af de egnede arealer i god tid kunne tage de fornødne skridt til at opnå de nødvendige miljøtilladelser, og at de prækvalificerede entreprenører i udbudsprocessen kunne tage kontakt til ejerne af de egnede arealer med henblik på at udvælge de arealer, som de ønskede at basere deres tilbud på.

EU Kommissionens non-paper¹ samt Kommissionens foreslåede fortolkningslinje af 25. marts 2011²) har dog givet anledning til, at Femern A/S har måttet genoverveje den hidtidige strategi. Retningslinjerne i non-paperet og fortolkningslinjen indebærer således, at miljøgodkendelsen af kyst-til-kyst forbindelsen og de nødvendige produktionsanlæg til etableringen af den faste forbindelse ikke længere kan adskilles, men skal ses i sammenhæng. Non-paperet stiller desuden krav om, at miljøpåvirkninger fra andre tilknyttede aktiviteter såsom råstofindvinding også skal behandles i forbindelse med miljøgodkendelsesprocessen.

Femern A/S har derfor med hjælp fra bl.a. kammeradvokaten søgt at afklare, hvordan selskabet mest hensigtsmæssigt tager højde for non-paperets krav. I dette arbejde har der især været lagt vægt på at minimere de tidsmæssige risici for projektet, herunder risikoen for langvarige klagesager. Afklaringen munder ud i følgende strategi:

EU-Kommissionens ¹Non-Paper on large-scale transboundary projects and the challenges in applying the EIA procedure af 5. November 2010

² Interpretation line suggested by the Commission as regards the application of Directive 85/337/EEC, as amended, to associated/ancillary works dateret 25. Marts 2011

- Femern A/S fastlægger på forhånd placeringen af produktionssted(er) på baggrund af en samlet evaluering af de relevante parametre, herunder i forhold til tekniske krav, miljøpåvirkning, økonomi, tid og risici (fx i forhold til transport og logistik) mv.
- Femern A/S gennemfører VVM-godkendelsen af produktionsfaciliteterne, samt sikrer den påkrævede sammenhæng mellem godkendelsen af selve den faste forbindelse, produktionsanlæggene og indvindingen af råstoffer.
- I udbudsmaterialet betinges det, at de bydende entreprenører skal anvende de udpegede produktionspladser, og at entreprenørerne skal overholde alle betingelserne i de udstedte miljøgodkendelser. Kravet omfatter alene placeringen af produktionsanlæggene og det overordnede tekniske design, men sætter ingen begrænsninger på fx virksomhedernes eller arbejdstagernes nationalitet, arbejdets organisering mv.

Transportministeriet og Femern A/S præsenterede denne fremgangsmåde på et møde med EU-Kommissionen i Bruxelles den 11. april 2011. På mødet deltog repræsentanter fra Generaldirektoratet for Miljø, der er ansvarlig for udarbejdelsen af non-paperet, samt en repræsentant for Generaldirektoratet for Transport. Kommissionen tilkendegav, at den skitserede fremgangsmåde var i overensstemmelse med retningslinjerne i non-paperet og fortolkningslinjen, og Kommissionen fandt ikke, at fremgangsmåden skulle indebære konflikter i forhold til EU's konkurrenceregler.

Den videre proces

Femern A/S har igangsat arbejdet med at forberede implementeringen af den nye strategi for placeringen af produktionssted(erne).

Som led i dette arbejde er Femern A/S aktuelt i gang med at analysere de oplysninger, som selskabet har modtaget fra de omkring 20 havne mv., som har tilkendegivet interesse for at stille arealer til rådighed for en produktionsfacilitet. Den foreløbige vurdering indikerer, at kun et meget begrænset antal af disse havne mv. (omkring fem) vil kunne opfylde de tekniske krav, herunder især kravene til arealstørrelse og til vanddybde.

Herefter foretages en nærmere gennemgang af de produktionspladser, der opfylder de tekniske krav, med henblik på at vurdere om disse pladser umiddelbart eller med begrænsede nye (miljø)undersøgelser vil kunne medtages i den kommende VVM-redegørelse eller om det vil kræve nye længerevarende miljøundersøgelser. Arealer, som kræver nye længerevarende miljøundersøgelser, vil blive fravalgt, idet det vil umuliggøre overholdelsen af forligskredsen bag den faste Femern Bælt forbindelses målsætning om, at den faste forbindelse kan åbne i 2020 og indebære et betydeligt tab af driftsindtægter jf. nedenfor.

Parallelt hermed er der også taget skridt til gennemførelse af en overordnet risikoanalyse, som både omfatter risici for projektet og for miljøet ved transport af tunnelelementer, da en minimering af projektets risici også vil være en vigtig parameter i forbindelse med fastlæggelsen af placeringen af produktionsfaciliteterne.

Endelig pågår en intern undersøgelse af, hvilken indflydelse den ændrede strategi vil have på projektets tidsmæssige og økonomiske forhold mv. jf nedenfor.

Det er selskabets forventning, at udpegningsen af produktionspladser vil kunne ske inden udgangen af maj 2011.

Udover arbejdet i forhold til lokaliseringen af produktionspladser, har selskabet desuden taget skridt til udarbejdelse af grundlaget for gennemførelse af de nødvendige miljøundersøgelser til brug for udarbejdelse af VVM-redegørelse for indvinding af råstoffer på Kriegers Flak (fyldsand) og Rønne Banke (betonsand).

Tidsmæssige og økonomiske konsekvenser

De tidsmæssige og økonomiske konsekvenser af den ændrede strategi for lokalisering af produktionspladser vil afhænge af en række forhold, som selskabet aktuelt er ved at af-dække jf. ovenfor, og vil være afhængige af, hvilke(n) produktionsplads(er) der vælges.

De tidsmæssige konsekvenser vil ikke mindst afhænge af, i hvilket omfang produktionsplads(erne) har de nødvendige miljøtilladelser/miljøoplysninger til at gennemføre en miljøgodkendelse, eller om der vil skulle gennemføres nye miljøundersøgelser af længere varighed.

I forbindelse med den økonomiske vurdering af mulige produktionspladser, vil Femern A/S tage udgangspunkt i en samlet økonomisk vurdering, der både inddrager anlægsøkonomien og driftsøkonomien. De økonomiske konsekvenser af inddragelsen af produktionspladser og råstofindvinding i VVM-arbejdet påvirker således både projekteringsomkostninger, anlægsøkonomien og driftsøkonomien.

I forhold til projekteringen indebærer de udvidede krav til VVM-arbejdet vedrørende de(n) udpegede produktionsplads(er) begrænsede merudgifter til udarbejdelse af ansøgningsmateriale og supplerende undersøgelser mv.

De anlægsøkonomiske konsekvenser vil bl.a. afhænge af i hvilket land produktionsplads(erne) placeres, idet forskellene i lønniveau i Østersøområdet vil påvirke anlægsomkostningen.